

۳۶۴۶۶۱ ۲۲۸۱۴ (۱)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۳۸۶ / ۲ / ۱۹

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۱۸۱ / ۱۱ / ۸۶ صبح
تاریخ ثبت:
اقدام کننده: ۸۶ / ۲ / ۲۳ عصر

جناب آقای دکتر حداد عادل

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

"لایحه قانونی اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و واگذاری فعالیتها و بنگاههای دولتی به بخش غیردولتی" که بنا به پیشنهاد وزارت اموراتصادی و دارایی در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۲/۱۶ هیئت وزیران با قید یک فوریت به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

~~رئیس جمهور~~

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، کلیه وزارتخانهها، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

ابلاغ سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی ایجاد تحول و شکوفایی در اقتصاد کشور را به همراه دارد. این تحول و شکوفایی مستلزم طراحی ضوابط و قلمروهای مختلف فعالیتهای اقتصادی هر یک از بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی، چگونگی واگذاری فعالیتها و یا سهام بنگاههای دولتی، تعیین قلمرو و نقش اقتصادی دولت، پیش بینی شرایط سرمایه گذاری مؤسسات مالی، شهرداریها، نهادهای عمومی غیردولتی در حوزه اقتصادی، گسترش بخش تعاون و همچنین بسترسازی و باز تعریف از حوزه های مختلف از جمله بازار، رقابت و انحصار، کالا و خدمات عمومی و خصوصی، بنگاه و شرکت و ... است.

لذا به منظور اجرایی نمودن سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و قاعده مند نمودن فعالیتهای فوق لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود.

همچنین لازم به توضیح است که لایحه "مقررات تسهیل کننده رقابت و ضوابط مربوط کنترل و جلوگیری از شکل گیری انحصار" هم اکنون مقدمات شوری اول خود را در مجلس شورای اسلامی طی می کند. بعد از ابلاغ سیاست های کلی اصل (۴۴) توسط مقام معظم رهبری آرایهی اصلاحیه لایحه فوق اجتناب ناپذیر است که متعاقباً تقدیم خواهد گردید.

لایحه قانونی اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و واگذاری

فعالیتها و بنگاههای دولتی به بخش غیردولتی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این قانون اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار برده می شوند:

۱- بازار: به فضایی جغرافیایی و یا مجازی اطلاق می شود که در آن خریداران و فروشندگان، کالاها و خدمات مشابه یا جانشین نزدیک را مبادله می کنند.

۲- کالای خصوصی: هر شی منقول و یا غیر منقول که مورد مبادله و استفاده اشخاص قرار می گیرد به نحوی که استفاده یک شخص مانع استفاده دیگری می گردد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۳- خدمت خصوصی: محصول غیر ملموس که مورد مبادله و استفاده اشخاص قرار می‌گیرد و امکان ذخیره نمودن آن بعد از تولید وجود ندارد و بطور کلی استفاده از آن از فرایند تولید آن قابل تفکیک نبوده و استفاده یک شخص مانع استفاده دیگری می‌گردد.
- ۴- کالا و خدمت عمومی: هر کالا و یا خدمتی که امکان مستثنی کردن افراد از استفاده از آن وجود ندارد و مورد مبادله قرار نمی‌گیرد و یا استفاده یک شخص مانع استفاده دیگری نمی‌گردد.
- ۵- بنگاه: به واحد اقتصادی گفته می‌شود که در تولید، توزیع و یا مبادله کالا و یا خدمت فعالیت می‌کند، اعم از آنکه دارای شخصیت حقوقی باشد یا نباشد.
- ۶- شرکت: شخصیت حقوقی است که با رعایت قانون تجارت و یا مقررات قانونی خاص حسب مورد تشکیل و فعالیت می‌نماید.
- ۷- سهام مدیریتی: به میزانی از سهام یک شرکت اطلاق می‌شود که دارنده آن قدرت تعیین حداقل یک مدیر در هیأت مدیره شرکت را پیدا می‌کند. این میزان معادل حداقل ۲۰٪ کل سهام یک شرکت است.
- ۸- سهام کنترلی، حداقل میزان سهام مورد نیاز برای آنکه دارنده آن قادر به در اختیار گرفتن تصمیمات مدیریتی شرکت باشد.
- ۹- شرکت تعاونی: شخصیت حقوقی است که با رعایت قانون بخش تعاون در اقتصاد کشور مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی تشکیل شده باشد. این نوع شرکت‌ها، تعاونی نوع اول نیز نامیده می‌شود.
- ۱۰- شرکت تعاونی نوع دوم: نوعی شرکت سهامی عام است که با رعایت قانون تجارت و محدودیت‌های مذکور در این قانون تشکیل شده باشد. این نوع شرکت‌ها، تعاونی‌های سهام نیز گفته می‌شود.
- ۱۱- رقابت: به وضعیتی از بازار اطلاق می‌شود که در آن تعداد زیادی تولیدکننده، خریدار و فروشنده مستقل برای تولید، خرید و یا فروش یک کالا یا خدمت فعالیت می‌کنند، به طوری که هیچ یک از تولیدکنندگان، خریداران و فروشندگان قدرت تعیین قیمت را در بازار نداشته باشند.
- ۱۲- انحصار: به وضعیتی از بازار اطلاق می‌شود که سهم یک یا چند بنگاه از عرضه یا تقاضای یک بازار به میزانی باشد که قدرت تعیین یا اثر گذاری عمده در قیمت را در بازار دارا باشند و یا ورود اشخاص جدید به بازار با محدودیت مواجه باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۳- انحصارگر: به بنگاهی اطلاق می‌شود که در یک بازار انحصاری مشغول فعالیت بوده و قدرت تعیین یا اثر گذاری عمده در قیمت بازار را دارا باشد.

۱۴- انحصار طبیعی: به وضعیتی از بازار اطلاق می‌شود که هزینه متوسط تولید یک کالا و یا خدمت خاص به طور پیوسته در یک دامنه طولانی نزولی است و به طور طبیعی بازار در انحصار یک تولید کننده و یا ارایه کننده خدمت قرار می‌گیرد و ادامه فعالیت سایر اشخاص و همچنین ورود اشخاص جدید به آن بازار مقدور نمی‌باشد.

۱۵- انحصار قانونی: به وضعیتی از بازار اطلاق می‌شود که به موجب قانون تولید، فروش و یا خرید کالا و یا خدمت خاص در انحصار یک و یا چند شخصیت حقیقی یا حقوقی خاص قرار می‌گیرد.

۱۶- وضعیت اقتصادی مسلط: وضعیتی در بازار است که در آن توانایی تعیین قیمت، مقدار عرضه یا تقاضای کالا یا خدمت یا شرایط قرارداد در اختیار یک یا چند شخص قرار گیرد.

۱۷- ادغام: عمل حقوقی است که بر اساس آن دو یا چند شرکت، شرکت تعاونی یا شرکت تعاونی نوع دوم ضمن لغو شخصیت حقوقی اولیه خود، شخصیت حقوقی واحد و جدیدی تشکیل دهند یا یک یا چند شرکت، شرکت تعاونی و یا شرکت تعاونی نوع دوم با لغو شخصیت حقوقی خود در شخصیت حقوقی دیگر جذب شوند.

۱۸- تجزیه: عمل حقوقی است که بر اساس آن یک شرکت، شرکت تعاونی یا شرکت تعاونی نوع دوم ضمن لغو شخصیت حقوقی اولیه خود، دو و یا چند شخصیت حقوقی جدید تشکیل دهد.

۱۹- شخص کنترل کننده: شرکت، بنگاه یا شخص حقیقی که از طریق تملک تمام یا قسمتی از سهام یا سرمایه، مدیریت و یا از طریق دیگر، فعالیت اقتصادی بنگاه‌ها، و اشخاص حقیقی فعال دیگر را در یک بازار کنترل می‌کند.

۲۰- مدیران شرکت: شامل اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل و عناوین مشابه یا هر شخص دیگری که مسئولیت تصمیم گیری در شرکت، شرکت تعاونی و یا شرکت تعاونی نوع دوم به موجب قانون و یا اساسنامه آنها و یا به موجب حکم دادگاه و یا مراجع ذیصلاح قانونی به آنها واگذار شده است، می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

فصل دوم - اهداف و قلمرو فعالیت‌های هر یک از بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی

ماده ۲- در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانونی اساسی جمهوری اسلامی ایران ضوابط و قلمروهای فعالیت‌های اقتصادی هر یک از بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی و همچنین چگونگی واگذاری فعالیت‌ها و یا سهام بنگاه‌های دولتی مذکور در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش‌های غیر دولتی بر اساس این قانون تعیین می‌شود.

ماده ۳- فعالیت‌های اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران شامل تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدمات بسته به خصوصی و یا عمومی بودن آنها و بسته به وضعیت بازار آنها از حیث رقابت به چهار گروه زیر تقسیم می‌شوند:

گروه یک: تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدماتی که شامل تمام فعالیت‌های اقتصادی خارج از موارد صدر اصل ۴۴ قانون اساسی، و همچنین خارج از موارد مذکور در گروه چهار این ماده که از این به بعد در این قانون از آنها تحت عنوان فعالیت‌های اقتصادی گروه یک یاد خواهد شد.

گروه دو: تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدمات خصوصی که تاکنون به موجب اصل (۴۴) قانون اساسی و قوانین خاص در بازارهای انحصاری قانونی مورد مبادله قرار می‌گرفته‌اند شامل موارد مذکور در صدر اصل (۴۴) قانون اساسی به جز بازارهای مشمول گروه‌های سه و چهار این ماده که از این به بعد در این قانون از آنها تحت عنوان فعالیت‌های اقتصادی گروه دو یاد خواهد شد.

گروه سه: تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدماتی که در بازارهای انحصار طبیعی مورد مبادله می‌گیرند مانند شبکه‌های آب و فاضلاب، برق، گاز، و همچنین لوله‌های اصلی انتقال نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی، راه، راه‌آهن، به استثنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور فرکانس، شبکه‌های

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۳۶۴۶۶۱

اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی که از این به بعد در این قانون از آنها تحت عنوان فعالیت‌های اقتصادی گروه سه یاد خواهد شد.

گروه چهار: تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدمات زیر شامل صنایع بالا دستی نفت و گاز، و همچنین محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه دفاعی و امنیتی داشته و حالت محرمانه دارند که از این به بعد در این قانون از آنها تحت عنوان فعالیت‌های اقتصادی گروه چهار یاد خواهد شد. تشخیص انطباق فعالیت‌های اقتصادی با هریک از چهار گروه فوق با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی بر عهده دولت می‌باشد. در مورد صنایع نظامی مصوبه دولت باید به تأیید فرماندهی کل قوا نیز برسد.

تبصره: موارد مستثنی شده در فرمان مقام معظم رهبری شامل تقسیم بندی فوق نبوده و در مالکیت دولت باقی مانده و بصورت دولتی اداره خواهد شد.

ماده ۴- دولت مکلف است با استفاده از کلیه ابزارهای قانونی و در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، نسبت به توسعه زیرساخت‌ها، فراهم آوردن موجبات افزایش ثروت ملی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قدرت اول اقتصادی منطقه در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ را فراهم آورد. همچنین دولت موظف است با توجه به حجم وسیع واگذاری‌های دولتی ناشی از اجرای بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، موجبات توسعه کمی و کیفی بورس را متناسب با این هدف فراهم آورد.

ماده ۵- دولت مکلف است با اتخاذ سیاست‌های مناسب قانونی نسبت به بهبود شاخص‌های عدالت اجتماعی کشور از جمله توزیع مناسب ثروت بین اقشار مختلف جمعیت و همچنین مناطق کشور، رفع عقب ماندگی از مناطق کمتر توسعه یافته، امکان دسترسی یکسان شهروندان به حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود و همچنین تأمین حقوق مصرف کننده اقدام نماید. در ارتباط با اجرای سیاست‌های توزیع ثروت در میان اقشار مختلف، دولت موظف است نسبت درآمد دهک ثروتمند جمعیتی کشور به درآمد دهک فقیر را تا پایان برنامه پنجم به کمتر از (۱۰) برابر و در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ به کمتر از (۵) برابر برساند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۶- دولت موظف است در کنار ایفای نقش جدید اقتصادی خود در چارچوب سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، با اتخاذ تدابیر قانونی مناسب، نسبت به ارتقاء شاخصهای کشور در زمینههای علمی، فناوری و زیست محیطی همچنین مهارتهای فنی حرفهای به ویژه در صنایع جدید و پیشرفته اقدام نماید.

ماده ۷- دولت مکلف است در مورد فعالیتهای اقتصادی مشمول گروههای یک و دو انتشار اطلاعات مربوط به هر گروه اقتصادی و نیز ارایه تسهیلات قانونی، را به گونه‌ای انجام دهد که مانع رقابت آزاد نگردد. همچنین دولت مکلف است نسبت به رشد فضای رقابتی از طریق پایداری و توسعه بازارهای منصفانه و کنترل مداوم آنها به منظور حصول اطمینان از جریان رقابت سالم در این بازارها، جلوگیری از ایجاد انحصار، شفافیت گردش اطلاعات در آنها، برقراری امکان دسترسی سالم و یکسان به اطلاعات برای عرضه کنندگان، خریداران و فروشندگان کالا و یا خدمات، و ایجاد تسهیلات کافی برای ورود اشخاص جدید به این بازارها و همچنین کنترل و جلوگیری از ورود اشخاص فاقد صلاحیت به بازارهای فعالیتهای حرفهای به نحوی که در این قانون تعیین می‌شود اقدام نماید. همچنین دولت مکلف است نسبت به وضع مقررات ویژه در مورد بازارهای انحصار طبیعی مشمول گروه سه فعالیتهای اقتصادی به نحوی که در این قانون تعیین می‌شود اقدام کند.

دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی موظفند در ارجاع کار به بنگاهها، فارغ از وابستگی مالکیتی آنها به دستگاههای مذکور، مؤسسات خیریه، شرکتهای تعاونی و یا خصوصی، رعایت انصاف و شفافیت را بنمایند و هیچ امتیازی را برای نوع وابستگی مالکیتی بنگاهها منظور ننمایند. در این ارتباط ضروری است شرایط و فرایند تشخیص صلاحیت، شرایط ورود به مناقصه شرایط و فرایند بررسی پیشنهادهای فنی و مالی بنگاهها به صورت یکسان منظور گردد.

تبصره - دولت موظف است به منظور تسهیل ورود اشخاص جدید به بازارهای رقابتی و همچنین گسترش بنگاههای کوچک و متوسط با وضع سیاستها و مشوقهای اداری، مالی، بازرگانی، تخصیص تسهیلات بانکی، تضمین تسهیلات بانکی و پرداخت بخشی از سود تسهیلات بانکی و همچنین وضع مقررات به منظور تسهیل ورود آنان به مناقصهها و مزایدههایی که از سوی دستگاههای موضوع ماده

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

(۱۶۰) قانون برنامه چهارم برگزار می گردد اقدام نماید. دولت مکلف است بار مالی ناشی از اجرای این تبصره را همه ساله در قانون بودجه پیش بینی و تأمین نماید.

ماده ۸- فعالیت های اقتصادی دولت به شرح زیر تعیین می شود:

الف- تملک، سرمایه گذاری و تصدی مدیریت اجرایی بنگاه های اقتصادی از سوی دولت که موضوع فعالیت آنها مشمول گروه یک فعالیت های اقتصادی قرار می گیرد به هر نحو اعم از تأسیس مؤسسه و یا شرکت دولتی، مشارکت با بخش های خصوصی و تعاونی و به هر میزان ممنوع می باشد. دولت مکلف است از سرمایه گذاری و فعالیت بخش های خصوصی و تعاونی حمایت نماید. دولت می تواند در مواردی که ضروری تشخیص می دهد برای تملک، سرمایه گذاری و تصدی در بنگاه های مشمول گروه یک، با تصویب مجلس شورای اسلامی این موارد را برای مدت معین ادامه دهد.

همچنین دولت می تواند از طریق سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای از قبیل سازمان گسترش صنایع ایران تا سقف (۴۹) درصد در مناطق کمتر توسعه یافته و یا در زمینه های فناوری نوین با بخش های غیر دولتی مشارکت نماید ولی در این موارد نیز اینگونه سازمان های توسعه ای مکلف هستند سهام خود در بنگاه جدید را حداکثر (۵) سال بعد از بهره برداری به بخش های غیر دولتی واگذار نمایند.

تبصره: دولت مکلف است طبق آیین نامه ای که به تصویب هیئت وزیران می رسد بنگاه هایی با فعالیت از نوع گروه یک را پس از تصویب این قانون که در اختیار دارد واگذار نماید.

ب- تملک، سرمایه گذاری و تصدی مدیریت اجرایی بنگاه های اقتصادی از سوی دولت که مشمول گروه های دو و سه فعالیت های اقتصادی قرار می گیرند با رعایت اولویت های مذکور در ماده (۲۱) این قانون مجاز می باشد.

ج- تملک سرمایه گذاری و مدیریت بنگاه های مشمول گروه چهار اختصاص به دولت دارد ولی مشارکت دولت و خرید خدمت از بنگاه های بخش های غیر دولتی در تولید، خرید و یا فروش کالاها و خدمات نیز مجاز است. این مجوز به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

آیین نامه مربوط به کالاها و خدمات نظامی و انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی به پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تصویب هیئت وزیران رسیده و پس از تنفیذ فرماندهی کل قوا امکان اجرا خواهد داشت.

ماده ۹- سرمایه گذاری، مالکیت، مدیریت تولید و تجارت کالاها و خدمات خصوصی مشمول فعالیت‌های اقتصادی گروه یک کلاً در اختیار بخش‌های غیر دولتی خواهد بود. همچنین سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت، در بنگاه‌های مشمول فعالیت‌های اقتصادی گروه‌های دو و سه بجز صنایع بالا دستی نفت و گاز، شبکه‌های مادر مخابراتی، امور فرکانس، شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی توسط بخش‌های غیر دولتی مجاز است. شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ملی ایران، بانک سپه بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه صادرات، بیمه مرکزی ایران و بیمه ایران، سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی، شبکه‌های اصلی انتقال برق و تولیدات دفاعی و امنیتی ضروری به تشخیص فرمانده کل قوا غیرقابل واگذاری خواهد بود. تعیین سهم بهینه بخش‌های دولتی و غیر دولتی از ظرفیت تولید ملی در هر یک از بازارهای مشمول گروه‌های دو و سه با رعایت اهداف این قانون و همچنین با توجه به اصول حفظ حاکمیت دولت، استقلال کشور و عدالت اجتماعی به موجب آیین نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- دولت می‌تواند در زمینه‌هایی که راهبردی تشخیص می‌دهد بخشی از ظرفیت فعالیت‌های اقتصادی مشمول گروه‌های دو و سه را در مالکیت داشته و مدیریت نماید. همچنین دولت مکلف است در جهت نگهداری ذخائر راهبردی از کالاها و خدمات ضروری مانند گندم، آرد، سوخت و مانند آن در حد مقابله با بحران‌های موردی اقدام نماید.

تبصره ۲- بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی و سایر بنگاه‌های واسطه مالی و بیمه‌های جدید صرفاً در قالب شرکت‌های دولتی، سهامی عام و یا تعاونی نوع دوم و نهادهای عمومی غیردولتی تأسیس می‌شوند. شرایط سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های بانکی و بیمه‌ای مطابق قوانین مربوط تعیین خواهد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شد، لیکن در هر صورت اشخاص حقیقی، حقوقی اعم از نهادهای عمومی غیر دولتی، تعاونی‌ها و بنگاههای خصوصی سر جمع به صورت مستقیم و غیر مستقیم موظف به رعایت سقف‌های مجاز سرمایه‌گذاری در هر بنگاه در این تبصره هستند:

الف- اشخاص حقیقی تا یک درصد.

ب- اشخاص حقوقی از قبیل شرکتهای تعاونی نوع اول زیر صد نفر، شرکتهای سهامی خاص تا دودرصد.

ج- اشخاص حقوقی از قبیل شرکتهای سهامی عام، شرکتهای تعاونی نوع دوم و

شرکت‌های تعاونی نوع اول مشروط بر اینکه تعداد اعضای آنها از یکصد نفر کمتر نباشد تا (۵) درصد.

د: نهادهای عمومی غیر دولتی تا (۱۰) درصد.

آیین نامه اجرایی این تبصره توسط شورای پول و اعتبار پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

معاملات بیش از سقف‌های مجاز در این تبصره توسط هر یک از اشخاص مذکور باطل و ملغی‌الاثراست.

تملك شرکتهای بیمه‌ای توسط بانکها و یا بالعکس از این محدودیت مستثنی و مشمول قوانین و

مقررات ویژه بانکها و شرکتهای بیمه می‌باشد.

تبصره ۳- در چارچوب برنامه دولت، ورود و فعالیت بخش‌های غیر دولتی به فعالیت‌های اقتصادی واقع در

قلمروهای مجاز مطابق این قانون، مستلزم اخذ مجوز از دولت نمی‌باشد. دولت موظف است ظرف

یکسال از تصویب این قانون مقررات ناظر بر صدور مجوزها را مورد تجدیدنظر قرار داده، موارد

مغایر با این قانون را ملغی اعلام نماید. صدور پروانه‌های صلاحیت حرفه‌ای و همچنین پروانه‌های

اشتغال و بهره‌برداری از تأسیسات مختلف هر یک حسب موضوع بر اساس قوانین نظام‌های

حرفه‌ای، نظام صنفی و سایر قوانین موضوعه خواهد بود.

ماده ۱۰- سقف تملك مجاز سهام توسط صندوقهای بازنشستگی، سازمان تأمین اجتماعی، نهادهای عمومی

غیردولتی با رعایت سقف‌های مجاز در تبصره (۲) ماده (۹) این قانون از هر بنگاه اقتصادی حداکثر (۴۰٪)

سهام آن و داشتن حداکثر یک مدیر در هیأت مدیره بنگاه‌های اقتصادی است. موارد استثناء به تصویب

هیأت وزیران خواهد رسید ولی در هر صورت این نوع سازمانها نیایستی قدرت انحصاری موضوع بند (۱۳)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده (۱) این قانون را بدست آورند. همچنین در صورت افزایش سهام اینگونه سازمانها فراتر از (۴۰٪)، آنها موظف هستند حداکثر ظرف مدت پنج سال سهام خود را به (۴۰٪) تقلیل دهند.

تبصره - بانکها و مؤسسات اعتباری موظف هستند میزان تملک سهام بنگاههای اقتصادی دیگر را به حداقل برسانند و از منابع خود صرفاً در جهت ارایه تسهیلات به متقاضیان استفاده نمایند مگر در مواردی که الزامات حقوقی و یا ضوابط اجرای عقود مشارکتی و یا مبادله‌ای طبق قانون بانکداری اسلامی ایجاب نماید. شورای پول و اعتبار موظف است حداکثر ظرف (۶) ماه پس از تصویب این قانون، سقف مجاز تملک سهام بنگاههای اقتصادی از سوی بانکهای تجاری و تخصصی و مؤسسات اعتباری را برای تصویب هیئت وزیران پیشنهاد نماید. موارد استثناء با تقاضای بانک و یا مؤسسه اعتباری برای مدت معین با پیشنهاد شورای پول و اعتبار به تصویب هیئت وزیران می‌رسد اما پس از انقضای مدت، سهام مازاد بر سقف مجاز، واگذار می‌شود.

ماده ۱۱- به منظور توانمند سازی بخش‌های غیر دولتی، شکل‌گیری شرکت‌های بزرگ سهامی عام و تعاونی‌ها و بدست آوردن نقش راهبردی توسط آنها در اقتصاد در ایران، دولت موظف است از طریق وضع مشوق‌های لازم، متناسب با تعداد اعضای شرکت‌ها و میزان اشتغال ایجاد شده و بازده اقتصادی آنها، حمایت‌های لازم بویژه در موارد ذیل را به عمل آورد:

الف - تخصیص تسهیلات بانکی و تقبل بخشی از سود بانکی

ب - تضمین تأمین مالی از منابع خارجی

ج - وضع مالیات با نرخ‌های ترجیحی

د - حمایت‌های بیمه‌ای

تبصره: دولت موظف است برای تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های بزرگ توسط بخش‌های غیردولتی و پاسخ به تقاضای مراجعین در اسرع وقت و بدون نیاز به مراجعه به دستگاه‌های متعدد، با تغییر در اساسنامه سازمان سرمایه‌گذاری خارجی و تبدیل آن به سازمان سرمایه‌گذاری، مقدمات لازم را فراهم آورد آیین‌نامه اجرایی این تبصره بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

هیئت وزیران خواهد رسید و رئیس این سازمان نیز بنا به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تایید دولت منصوب خواهد شد.

فصل سوم - سیاستهای توسعه بخش تعاون

ماده ۱۲- به منظور اجرای بند (ب) سیاستهای کلی اصل (۴۴) و افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد کشور به ۲۵٪ تا آخر برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت موظف است اقدامات زیر را معمول دارد:

الف- تدوین سند چشم انداز توسعه بخش تعاون که در آن مجموعه راهکارهای نیل به سهم (۲۵) درصد و مسئولیت هر یک از دستگاهها تعیین شده باشد این سند می بایست مبنای تدوین بودجه های سالانه و اقدامات تحقق سهم (۲۵) درصد قرار گیرد.

ب) وضع سیاستهای مشوق مالی، پولی و بازرگانی در جهت ترغیب مؤثر مردم به تشکیل و توسعه تعاونیها متناسب با تعداد اعضاء و میزان تحقق اهداف و ارزشهای تعاونیها از جمله اولویت دادن به تعاونیها در اعطای تسهیلات بانکی و تسهیلات ارزی در همه بانکها و مؤسسات مالی اعتباری بخشهای دولتی و غیردولتی و تعیین (۲۵) درصد بعنوان سهم تعاونیها در هر سال اعطای (۲) واحد درصد یارانه بیشتر از بخش خصوصی برای کاهش سود و کارمزد تسهیلات بانکی ریالی و (۱) درصد برای تسهیلات ارزی، اعطای تسهیلات قرض الحسنه و کمک بلاعوض برای تأمین تمام یا بخشی از سهم آورده جامعه سه دهک اول برای تشکیل تعاونی، اولویت در برخورداری از تسهیلات مربوط به ضمانت سرمایه گذاری و ضمانت صادرات، اولویت تسهیل و تخفیف بیشتر در واگذاری اراضی منابع طبیعی، عمومی و دولتی به تعاونیها، اولویت (۲۰) درصد سهم بیشتر از کمکهای دولتی که با هدف حمایت از سرمایه گذاری و اشتغال به بخشهای غیردولتی اعطا می شود و نیز در اعمال تخفیفهای حق بیمه، عوارض، فروش کالا و خدمات عمومی، اولویت اعضای تعاونیها در برخورداری از آموزشهای کارآفرینی، مهارتی، کارآموزی و کارورزی که با بودجه عمومی تأمین می شود اعمال ۲۰ درصد تخفیف بیشتر در آموزشها و اعطای ۲۰ درصد کمک بیشتر در کارآموزی و کارورزی و سایر

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

موارد معطوف به توانمندسازی مثل تحقیق و توسعه و استقرار نظامهای ارتقاء بهره وری و کیفیت، تخفیف (۲۰) درصدی در حق بیمه سهم کارفرمای شاغلان عضو تعاونیها، متناسب با نسبت اعضای شاغل به کل شاغلان در تعاونیهای اشتغالزا و به نسبت سهم اعضای شاغل به کل سهام در سایر تعاونیها، اعمال تخفیف مالیاتی در فعالیتهای یا مناطق یکسان با بخش خصوصی به میزان (۲۰) درصد بیشتر از آن و نیز افزایش طول مدت معافیت های مالیاتی مدت دار به همین نسبت و نیز پرهیز از دریافت هرگونه وجه اضافی از تعاونیها نسبت به بخش خصوصی.

تبصره- در کلیه حمایتهایی که از فعالیتهای اقتصادی اقشار خاص مثل روستاییان، تحت پوشش نهادهای حمایتی، ایثارگران و نظایر اینها می شود، تعاونیهایی که (۷۰) درصد اعضای آنها را همان اقشار تشکیل دهند مشمول (۲۰) تا (۵۰) درصد حمایت بیشتر خواهند بود.

آیین نامه اجرایی مربوط به هر بند از این ماده به پیشنهاد وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ج) اختصاص ردیف بودجه ای حمایت از "شکل گیری و توانمندسازی" تعاونیها و تأمین منابع لازم در بودجه های سالانه به میزان (۱۰) درصد سرمایه گذاری سالانه تعاونیها به منظور کمک به انجام مطالعات و تهیه طرحها، تملک اراضی و هزینه های آماده سازی مجتمع های تعاونی، یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی و کاهش سایر هزینه های اولیه سرمایه گذاری و نیز کمک به آموزش، کارورزی، ارتقاء بهره وری، تحقیق و توسعه و نیز تقویت معاملات بین انواع تعاونیها و حمایت مالی از توانمندسازی اتاقهای تعاون، همچنین (۵٪) از درآمد حاصل از واگذاری سهام بخش دولتی به بخشهای غیردولتی، سالانه باید صرف شکل گیری و توانمندسازی تعاونیهای فراگیر ملی برای فقرزدایی گردد که می تواند در قالب ردیفی تحت همین عنوان اختصاص یابد. نحوه و میزان کمکهای موضوع این بند وفق مصوبات هیئت وزیران خواهد بود.

د) تشکیل بانک توسعه تعاون با هدف ارتقاء سهم بخش تعاونی در اقتصاد ملی ظرف (۳) ماه پس از تصویب این قانون اساسنامه بانک و هرگونه تغییر در آن به پیشنهاد وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می رسد و وزیر تعاون رئیس مجمع عمومی بانک خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره- با تأسیس بانک توسعه تعاون، صندوق تعاون از یک مؤسسه صرفاً اعتباری به یک مؤسسه مالی اعتباری و ضمانتی تبدیل و مجاز به ضمانت اصل و فرع تسهیلات اعطایی به تعاونیها، ضمانت معاملات و تعهدات تعاونیها، اصل و فرع سهام و اوراق مشارکت منتشره توسط تعاونیها و برقراری خطوط اعتباری حمایت شده برای تعاونیهای خاص خواهد بود.

● (ه) وزارت تعاون موظف است در جهت حذف مداخله دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونیها و بهبود سیاستهای توسعه بخش، ظرف (۶) ماه پس از تصویب این قانون، نسبت به بازنگری در قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی اقدام و پیش نویس لوایح موردنیاز را به هیئت وزیران ارایه نماید.

ماده ۱۳- در جهت رفع محدودیت از حضور تعاونیها در تمامی عرصه های اقتصادی، انواع تشکلهای تعاونی با رعایت ضوابط صلاحیت حرفه ای و استانداردهای تعیین شده توسط مراجع قانونی ذی ربط، مجاز به فعالیت در بخشهای مختلف تولید، توزیع و خدمات با رعایت استثنائات مذکور در سیاستهای کلی اصل (۴۴) خواهند بود. وزارت تعاون موظف است نسبت به تأسیس بانک اطلاعات تشکیل و توسعه تعاونیها مشتمل بر کلیه اطلاعات لازم برای ایجاد بنگاههای اقتصادی تعاونی در هر شهرستان اقدام نماید. کلیه دستگاههای ذی ربط موظفند در این خصوص با وزارت تعاون همکاری نمایند.

● ماده ۱۴- به منظور گسترش سرمایه گذاری در بخش تعاونی، کلیه شرکتهای و اتحادیه های تعاونی مجازند تا سقف (۴۹٪) از کل سهام خود را با امکان اعمال رأی حداکثر تا (۳۵٪) کل آرا و تصدی کرسیهای هیئت مدیره به همین نسبت به شرط عدم نقض حاکمیت اعضاء و رعایت سقف معین برای سهم و رأی هر سهامدار غیرعضو که در اساسنامه معین خواهد شد به اشخاص حقیقی یا حقوقی غیرعضو واگذار نمایند، همچنین شرکتهای تعاونی مجازند نسبت به تشکیل اتحادیه های تعاونی تخصصی در امور بازرگانی اقدام نمایند، در مجمع عمومی انواع اتحادیه های تعاونی میزان رأی اعضاء متناسب با میزان سهام یا حجم معاملات آنها با اتحادیه یا تلفیقی از آنها وفق اساسنامه تعیین می گردد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۱۵- از تاریخ تصویب این قانون علاوه بر تخفیفها و معافیتهای مقرر انواع تعاونیها به شرح زیر از تخفیف مالیاتی در مالیات بر درآمد شرکت، مالیات بر سود مورد تقسیم، مالیات بر نقل و انتقال سهام و مالیات بر درآمد هنگام تصفیه برخوردار می گردند:

۱- در تعاونیهای اشتغالزا حداکثر (۵۰٪) معادل نصف نسبت تعداد اعضای شاغل به کل تعداد شاغلان تعاونی.

۲- در تعاونیهای تأمین نیاز معیشتی اعضای (مسکن، مصرف، اعتبار و ...) تا (۱۰۰) درصد معادل نسبت سهم اعضای در معاملات تعاونی در تعاونیهای مسکن، نقل و انتقال واحد از سوی تعاونی به اعضای مشمول مالیات نمی گردد.

۳- در تعاونیهای تأمین نیاز حرفه ای اعضای و اتحادیه های تعاونی، در بخش کشاورزی، روستایی صنایع دستی، فرش دستباف، فرهنگی و آموزشی تا (۱۰۰٪) معادل نسبت سهم اعضای در معاملات تعاونی و در سایر موارد تا (۵۰٪) معادل نصف نسبت سهم اعضای در معاملات تعاونی.

۴- در تعاونیهای سهام عام معادل نسبت سهم شاغلان به کل سهام و یا نصف سهم (۵۰٪) تعداد سهامداران دارای کمترین سهم به انتخاب تعاونی.

تبصره - در اتحادیه های تعاونی، مالیات متعلقه تعاونیهای عضو از درآمد اتحادیه بطور علی الحساب کسر می شود و هنگام تصفیه حساب هر یک از تعاونیهای عضو، مسترد می گردد، همچنین انتقال سهم عضو متوفی به ورثه وی در تعاونیها مشمول مالیات نقل و انتقال سهام نخواهد شد.

ماده ۱۶- وزارت تعاون موظف است تمهیدات لازم را به منظور تشکیل و توسعه تعاونیهای سهامی عام فراهم نماید. شرکت تعاونی سهامی عام نوعی شرکت تعاونی است که وفق ضوابط حاکم بر شرکتهای سهامی عام موضوع قانون تجارت و اصلاحات بعدی آن و ضوابط زیر تأسیس و اداره می شود و در سایر موارد تابع و مشمول قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی و حاکم بر شرکتهای سهامی عام می باشد.

۱- حداکثر سهم هر شخص حقیقی، مستقیم و غیرمستقیم در حین تأسیس و طول فعالیت نباید از نیم درصد سرمایه شرکت تجاوز کند. سهم اشخاص حقوقی تعاونی و خصوصی، متناسب با سهم اشخاص

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

حقیقی سهامدارشان و توجه به سهام بی نام، بین (۵) تا (۱۰) درصد در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

۲- سهم اشخاص حقوقی دولتی و عمومی غیردولتی منفرداً و مجموعاً نمی تواند در مناطق توسعه نیافته از (۴۹) درصد و در سایر مناطق از (۲۰) درصد کل سرمایه تجاوز کند و در این صورت نیز به ترتیب نمی توانند بیش از دو پنجم تعداد و یک عضو در هیئت مدیره داشته باشند.

۳- در تعاونیهای سهامی عام دارای بیش از (۱۰۰۰) سهامدار، برگزاری مجامع عمومی می بایست بصورت دومرحله ای باشد که در مرحله اول، سهامداران خرد به چند بلوک تقسیم و نمایندگان خود را تعیین می کنند در مرحله دوم، مجمع عمومی توسط نمایندگان بلوکها و سایر سهامداران برگزار خواهد شد. نحوه بلوک بندی، تعریف سهامدار خرد و سایر موارد در آیین نامه اجرایی این قانون پیش بینی خواهد شد.

۴- در زمان افزایش سرمایه، حق تقدم سهامداران شرکت ملغی الاثر است لکن کارکنان سهامدار و غیرسهامدار تعاونی از حق تقدم در خرید سهام برخوردار خواهند بود.

۵- کلیه سهام، با نام و تملک یا نقل و انتقال آن به تشخیص هیئت مدیره و ثبت در دفتر سهام شرکت، منوط است به رعایت سقف مالکیت سهام مقرر در اساسنامه که نباید از سقف مقرر در این قانون تجاوز کند هر توافقی بر خلاف حکم این تبصره باطل و بلااثر خواهد بود. آیین نامه اجرایی این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های اموراتصادی و دارایی و تعاون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۷- به منظور ساماندهی و استفاده مطلوب از شرکتهای دولتی و افزایش بازدهی و بهره وری و اداره مطلوب شرکت هایی که با رعایت ماده هشت این قانون در بخش دولتی باقی می مانند و نیز فراهم کردن زمینه واگذاری شرکتهایی که باید مطابق این قانون به بخش های غیردولتی واگذار شوند به دولت اجازه داده می شود نسبت به واگذاری، انحلال، ادغام، تجزیه، واگذاری و مدیریت و تجدید سازمان شرکت های دولتی، اصلاح و تصویب اساسنامه شرکت ها، تصویب آیین نامه های مالی و معاملاتی، تصویب آیین نامه های

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

استخدامی و بازنشستگی، با رعایت قوانین و مقررات مربوط و جابه جایی و انتقال وظایف، نیروی انسانی، سهام و دارایی های شرکت های دولتی و شرکت های وابسته به آنها با رعایت موارد ذیل اقدام کند:

الف - کلیه امور مربوط به سیاست گذاری و اعمال وظایف حاکمیت دولت طی دو سال از تاریخ تصویب این قانون از شرکت های دولتی منفک و به وزارتخانه ها و موسسات دولتی تخصصی ذیربط محول می گردد.

ب - شرکت های دولتی صرفاً در قالب شرکت های مادر تخصصی و شرکت های عملیاتی (نسل دوم) سازماندهی شده و زیر نظر مجمع عمومی در چارچوب اساسنامه شرکت اداره خواهند شد. این گونه شرکت ها از نظر سیاست ها و برنامه های بخشی تابع ضوابط و مقررات وزارتخانه های تخصصی مربوط خواهند بود.

تبصره ۱ - تشکیل شرکت های دولتی با موضوع فعالیت مشمول گروه های دو و سه فعالیت های اقتصادی صرفاً با تصویب هیئت وزیران مجاز است و تبدیل شرکت هایی که سهام شرکت های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد است به شرکت دولتی با تصویب هیئت وزیران مجاز است.

تبصره ۲ - مشارکت و سرمایه گذاری شرکت های دولتی مشروط به آنکه مرتبط با موضوع فعالیت آنها باشد به استثنای بانکها، موسسات اعتباری و شرکت های بیمه در سایر شرکت های دولتی با کسب مجوز از هیات وزیران مجاز است.

تبصره ۳ - میزان و چگونگی تملک سهام سایر بنگاه های اقتصادی توسط بانکهای تجاری و تخصصی دولتی به پیشنهاد شورای پول و اعتبار و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید ولی در هر صورت سرمایه گذاری بانکها در بنگاه های دیگر نباید به گونه ای باشد که در اختصاص منابع بانکی به متقاضیان تسهیلات اختلال ایجاد نماید.

تبصره ۴ - شرکت هایی که سهم دولت و شرکت های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد است، غیر دولتی بوده و مشمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکت های دولتی نمی باشند.

تبصره ۵ - سرمایه گذاری شرکت های دولتی به طور مستقل و یا با مشارکت بخش های غیردولتی در مناطق کمتر توسعه یافته کشور و همچنین تکمیل طرح های نیمه تمام شرکت های دولتی در

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

فعالیت‌های اقتصادی با تصویب هیئت وزیران بلامانع است. دولت موظف است سهام خود در این گونه سرمایه‌گذاری‌ها را و همچنین حقوق مالکیت خود در این طرح‌ها را اعم از آنکه به شرکت تبدیل شده باشند و یا نشده باشند چنانچه در گروه یک فعالیت‌های اقتصادی باشند ظرف حداکثر پنج سال پس از بهره‌برداری مطابق مقررات این قانون به بخش‌های غیردولتی واگذار نماید. تشخیص مناطق کمتر توسعه یافته برعهده دولت خواهد بود. همچنین دولت موظف است اسامی طرح‌های نیمه تمام خود را ظرف سه ماه از تصویب این قانون احصاء و به اطلاع عموم مردم برسد.

تبصره ۶- دولت مکلف است حداکثر ظرف دو سال از تاریخ تصویب این قانون بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور شرکت‌هایی که ماهیت حاکمیتی دارند را تبدیل به سازمان نموده و به دستگاه اجرایی مرتبط منتقل نماید. تبدیل وضعیت کارکنان شرکت‌های موضوع این تبصره با رعایت حقوق مکتسب به وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی در قالب آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تشخیص نوع وظایف حاکمیتی شرکت‌های دولتی با توجه به ماده (۱۳۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با هیئت وزیران می‌باشد.

تبصره ۷- افتتاح و تداوم فعالیت دفاتر و شعب شرکت‌های دولتی در خارج از کشور منوط به پیشنهاد مشترک دستگاه ذیربط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیئت وزیران است. شرکت‌هایی که تا تاریخ تصویب این قانون مطابق تبصره (۶) ماده (۷) قانون برنامه جهت تداوم فعالیت دفاتر و شعب خود در خارج از کشور کسب مجوز کرده اند نیاز به اقدام مجدد ندارند. سایر شرکت‌ها موظفند نسبت به اخذ مجوز تداوم فعالیت دفاتر و شعب خود در خارج از کشور به نحوی که در این تبصره ذکر شد اقدام کنند.

تبصره ۸- تصویب اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، موسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله دستگاه‌های موضوع ماده (۱۹) این قانون و همچنین نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی و همچنین اصلاح

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

و تغییر اساسنامه با پیشنهاد مشترک دستگاه ذی ربط، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.

تبصره ۹- کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۱۹) این قانون مشمول این ماده و تبصره های آن می باشند.

تبصره ۱۰- دولت موظف است آیین نامه ها و دستورالعمل های مغایر با موضوع این ماده و تبصره های آن را ملغی الاثر اعلام نماید.

ماده ۱۸- دولت مکلف است سهام، سهم الشرکه و حق تقدم ناشی از سهام و سهم الشرکه، حقوق مالکانه، حق بهره برداری و مدیریت متعلق به وزارتخانه ها، مؤسسه های دولتی، شرکت های دولتی موضوع ماده چهار قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۱۶/۱ و اصلاحات بعدی آن، شرکت های مادر تخصصی و موسسات انتفاعی وابسته به دولت و سایر شرکت هایی که بیش از پنجاه درصد سرمایه و یا سهام آنها منفرداً یا مشترکاً متعلق به وزارتخانه ها، موسسات دولتی و شرکت های دولتی باشد و موضوع فعالیت آنها مشمول فعالیت های اقتصادی گروه یک باشد را با رعایت موارد مذکور در تبصره (۵) ماده (۱۷) به بخش های غیردولتی واگذار نماید، و همچنین در مورد گروه های دو و سه با رعایت واگذاری حداکثر (۸۰٪) ارزش شرکتهای درون بازار را حداکثر تا پایان برنامه پنجساله پنجم به استثنای موارد مذکور در تبصره یک این ماده را به بخش های غیردولتی واگذار نماید.

تبصره ۱- شرکت ملی نفت ایران و شرکت های استخراج و تولید نفت خام و گاز، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن بانک توسعه صادرات، بیمه مرکزی ایران، شرکت بیمه ایران، سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان و بنادر و کشتیرانی، شبکه های اصلی انتقال برق شبکه های اصلی انتقال نفت، گاز و فرآورده های نفتی، شبکه های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پستی پایه و صنایع دفاعی و امنیتی به نیروهای مسلح با تایید فرمانده کل قوا از شمول حکم این ماده مستثنی می باشند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۲- سقف مجاز واگذاری معادل (۸۰) درصد ارزش شرکت های درون هر بازار متعلق به موارد مشمول گروه های دو و سه فعالیت های اقتصادی تعیین می گردد و لذا سهم واگذاری هر یک از بنگاه های مشمول واگذاری لزوماً یکسان نخواهد بود.

تبصره ۳- سهام متعلق به دستگاه های مذکور در این ماده که مالکیت آنها به صورت هبه، صلح غیرمعوض یا هرگونه عقد دیگری انجام شود نیز مشمول مقررات این قانون می باشد.

ماده ۱۹- کلیه وزارتخانه ها، مؤسسه های دولتی و شرکت های دولتی موضوع ماده چهار قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶/۶/۱ و همچنین کلیه دستگاه های اجرایی، شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام آنهاست از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکت های تابعه و وابسته به آن، سایر شرکت های وابسته به وزارت نفت و شرکت های تابعه، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت های تابعه آن، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های تابعه آن، سازمان در حال تصفیه صنایع ملی ایران و شرکت های تابعه آن، مرکز تهیه و توزیع کالا و همچنین سهام متعلق به دستگاه ها، سازمان ها و شرکت های فوق الذکر در شرکت های غیر دولتی و شرکت هایی که تابع قانون خاص می باشند و بانکها و موسسات اعتباری مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

فصل چهارم- فرایند ساماندهی بازارها

ماده ۲۰- دولت موظف است بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی و حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون کلیه فعالیت های اقتصادی رایج در کشور را براساس گروه بندی مذکور در ماده (۳) این قانون تحت عنوان بازارهای فعالیت های اقتصادی شناسایی، طبقه بندی و به تصویب برساند. با اجرای نظام طبقه بندی فوق الذکر برخی آمارهای عمده تولیدی که لیست آنها به تصویب هیات وزیران می رسد در این چارچوب ارائه شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۲۱ - دولت برنامه واگذاری بنگاه ها و یا سهام متعلق به بخش دولتی موضوع ماده (۱۸) را براساس اولویت بندی گروه های فعالیت اقتصادی مذکور در ماده (۳) این قانون تنظیم و حداقل دو هفته قبل از واگذاری آن را اعلام عمومی می نماید. در این چارچوب واگذاری بنگاه ها و سهام دولتی بازارهای متعلق به گروه اقتصادی پایین تر نسبت به گروه بالاتر دارای اولویت است، هر چند که این نوع اولویت بندی مانع از واگذاری بنگاه های متعلق به گروه اقتصادی بالاتر نیست، دولت موظف است فهرست بنگاه ها و سهام قابل واگذاری مذکور را همواره به هنگام، و اعلام عمومی نماید. واگذاری بانکهای دولتی پس از واگذاری گروههای اقتصادی مذکور در ماده (۳) انجام می پذیرد.

تبصره - عملیات واگذاری توسط دولت باید به گونه ای تنظیم شود که بنگاه ها و سهام گروه یک با رعایت تبصره (۵) ماده (۱۷) حداکثر تا پایان برنامه چهارم و گروه های دو و سه با رعایت ماده (۱۸) حداکثر تا پایان برنامه پنجم و متعاقب آن واگذاری بانکهای دولتی تا حداکثر دو سال پس از انتهای برنامه پنجم، خاتمه یابد.

ماده ۲۲ - دولت موظف است هریک از بازارهای موضوع ماده (۲۰) این قانون را براساس موارد ذیل ساماندهی نماید:

الف - برنامه واگذاری بنگاه ها و سهام قابل واگذاری در هر بازار با رعایت ماده (۲۱) این قانون و همچنین چارچوب زیر انجام می گیرد:

۱- نظام حمایت از تولید کننده و مصرف کننده در هر بازار.

۲- سیاستهای حمایتی از کارگران بنگاههای مشمول واگذاری در هر بازار.

۳- چگونگی نظارت بر هر بازار به منظور حصول اطمینان از وجود رقابت و کنترل انحصارات.

ب- در مورد بازارهای مشمول گروه دو و سه فعالیت های اقتصادی، دولت مجاز است افزون بر اقدامات احصاء شده در بند الف این ماده نسبت به شناسایی آن دسته از فعالیت ها که قابل واگذاری صددرصد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

است و همچنین تعیین سهم مالکیت دولتی در هریک از بنگاه‌های مشمول این بازارها اقدام و همچنین استقرار نهادهای حرفه ای و صنفی مرتبط را تسهیل نماید.

ج - آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت اموراتصادی و دارایی و با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، بانک مرکزی و وزارت بازرگانی و دیگر دستگاه های تخصصی ذیربط بسته به نوع بازار تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- در اجرای مؤثرتر این قانون دولت مجاز است حقوق انحصاری و امتیازات ویژه از جمله معافیت‌های مالیاتی و حقوق و عوارض گمرکی که به موجب قانون، آیین نامه و یا دستورالعمل و یا هر وسیله دیگر در اختیار مؤسسات، سازمان ها، شرکت های دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی، شهرداری ها، موسسات خیریه و یا هر گروه خاص قرار گرفته است را لغو نماید. دولت موظف است فهرست مقررات ملغی شده را اعلام نماید.

ماده ۲۳- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حفظ و یا توسعه اشتغال، توانمند سازی نیروی انسانی شاغل و برقراری تور حمایتی از نیروی انسانی تعدیل شده، از طریق استفاده از درآمد حاصل از واگذاری براساس ضوابط این قانون، اقدام نماید.

آیین نامه اجرایی این ماده شامل نحوه و میزان حمایت های مالی، چگونگی برنامه های آموزشی، سطح اشتغال قابل قبول و بکارگیری نیروهای انسانی تعدیل شده در قالب واحدهای تولیدی مشابه جدید در قالب شرکت های غیردولتی برای گروه (۱) فعالیت اقتصادی و در موارد خاص برای گروه های (۲) و (۳) فعالیت اقتصادی در قالب شرکت های دولتی و غیر دولتی، حداکثر ظرف مدت (۳) ماه پس از تصویب این قانون، توسط وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت اموراتصادی و دارایی و وزارت رفاه و تامین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

فصل پنجم - فرایند واگذاری شرکت های دولتی

ماده ۲۴- آیین نامه اجرایی چگونگی اولویت بندی شرکت های قابل واگذاری در هریک از بازارها موضوع ماده (۲۲) این قانون، براساس عوامل متعدد از جمله:

- اندازه شرکت.
- فناوری شرکت.
- وضعیت مالی شرکت.
- میزان حساسیت مصرف کننده نسبت به محصول تولیدی شرکت.
- روابط صنعتی شرکت.

حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون و بنا به پیشنهاد هیات عالی واگذاری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۵- برای آماده سازی حقوقی شرکت ها برای واگذاری سازمان خصوصی سازی موظف است از خدمات حقوقی و فنی در قالب واحد تشکیلاتی مناسب بهره گیری نموده و اقدامات ذیل انجام شود:

- ۱- کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت بر شرکت های مشمول واگذاری که با تصویب هیات عالی واگذاری و با رعایت ماده (۲۴) این قانون در جریان واگذاری قرار می گیرند در چارچوب بند (ز) ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسط به وزارت امور اقتصادی منتقل می شود.
- ۲- شرکت های مشمول واگذاری در بند (۱) این ماده، طی مدتی که به تصویب هیات عالی واگذاری می رسد برای تسهیل در عملیات واگذاری از مشمول مقررات حاکم بر شرکت های دولتی از جمله آیین نامه معاملات دولتی مستثنی شده و در چارچوب قانون تجارت اداره خواهند شد.
- ۳- در صورتی که شرکت های مشمول واگذاری در بند (۱) این ماده، شرکت سهامی عام نباشند، وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند برای عرضه عمومی سهام شرکت دولتی مذکور را در ابتدا تبدیل به سهامی عام نماید و سپس عملیات واگذاری را آغاز نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی، می تواند آن دسته از تصدی های دولتی را که در قالب غیر شرکتي اداره می شوند، ابتدا تبدیل به شرکت نموده و سپس عملیات واگذاری را آغاز نماید. تاسیس این نوع شرکتهای نیاز به مجوز مجلس شورای اسلامی ندارد ولی واگذاری آن باید ظرف یکسال با رعایت تبصره (۵) ماده (۱۷) انجام شود.

ماده ۲۶- مدیریت تخصصی شرکت های مشمول واگذاری موضوع ماده (۱۹) این قانون، از جمله معرفی اعضای هیات مدیره و مدیر عامل در صورت لزوم، چه در دوره انتقال تا (۸۰) درصد سهام قابل واگذاری در هر بازار و همچنین پس از طی این مرحله که با قیمانده سهم واگذار شده شرکت، کماکان در اختیار دولت قرار دارد، برعهده دستگاه های مذکور خواهد بود مگر در موارد استثناء که به تصویب هیات دولت خواهد رسید.

وزارت امور اقتصادی و دارایی ملزم است علیرغم داشتن اختیارات اعمال حقوق مالکیت موضوع بند (ز) ماده (۷) قانون برنامه چهارم، در این رابطه با دستگاه های مذکور همکاری نماید. همچنین هر گونه افزایش سرمایه گذاری دولت در شرکت های مذکور بنا به پیشنهاد دستگاه و تصویب هیات وزیران انجام خواهد شد.

ماده ۲۷- دستگاه های موضوع ماده (۱۹) این قانون موظف هستند، کلیه اقلام قابل واگذاری موضوع ماده (۱۸) را برای طی مراحل واگذاری به هیئت عالی واگذاری ارجاع دهند. هیئت عالی واگذاری بسته به شرایط موجود با رعایت اولویت های واگذاری در ماده (۲۱) در چارچوب ذیل مبادرت به تصمیم گیری می نماید. در سیاست گذاری ها حتی المقدور باید تلاش شود پس از واگذاری شرکت از فعالیت های تولیدی خود باز نماند.

الف - واگذاری: در مواردی که شرایط واگذاری از هر جهت آماده است، هیات عالی واگذاری رأی به واگذاری می دهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ب - بازسازی ساختاری: در مواردی که مقدمات واگذاری شرکت آماده نباشد و انحلال آن نیز به مصلحت نباشد ولی با انجام اصلاحات مالی و فنی شرکت قابل واگذاری خواهد شد، در این صورت هیئت عالی واگذاری در چارچوبی که مشخص می کند، شرکت را برای بازسازی ساختاری برای مدت حداکثر یکسال به متولی خاص از جمله دستگاههای موضوع ماده (۱۹) ارجاع می نماید. دستگاهها موظفند پس از انجام این اصلاحات، شرکت را مجدداً برای واگذاری به هیئت عالی واگذاری ارجاع نمایند. دوره بازسازی ساختاری با تمدید هیئت عالی قابل تمدید خواهد بود.

همچنین در موارد نیاز، هیات عالی واگذاری می تواند نسبت به دادن مجوز قرارداد اجاره و پیمان مدیریت شرکت قابل واگذاری با بخش های غیردولتی، موافقت نماید. در این موارد هیئت عالی واگذاری موظف است چهارچوب بهره برداری از شرکت مورد اجاره را دقیقاً مشخص نماید.

ج - تجزیه: در مواردی که واگذاری شرکت دولتی در چارچوب بند (۱۳) ماده (۱) این قانون موجب انتقال موقعیت انحصاری شرکت دولتی به بخش های غیردولتی می شود، در این صورت هیئت عالی واگذاری می تواند در جهت کاهش سهم بازار شرکت قابل واگذاری، تدابیری از جمله تجزیه شرکت به چند شرکت کوچکتر را اتخاذ نماید و سپس حکم به واگذاری شرکت های تجزیه شده دهد.

د - ادغام: در مواردی که برای بازسازی ساختاری یک شرکت ضرورت داشته باشد، هیئت عالی واگذاری می تواند به دستگاههای موضوع ماده (۱۹) اجازه دهد که از اجتماع چند شرکت قابل واگذاری دولتی، یک شرکت جدید ایجاد نموده و سپس این شرکت را برای واگذاری عرضه نماید.

ه - انحلال: در مواردی که امیدی به بازسازی ساختاری شرکت قابل واگذاری وجود ندارد و از طرفی پس از سه بار آگهی توسط سازمان خصوصی سازی، واگذاری شرکت امکان پذیر نگردد، همچنین شرکت مشمول بند (ط) ماده (۷) قانون برنامه چهارم باشد، هیئت وزیران می تواند رأی به انحلال شرکت دهد.

و - هبه یا صلح غیرمعموس: در چارچوب مجوزهای قانونی، هیئت وزیران می تواند نسبت به هبه و یا صلح غیرمعموس شرکت های دولتی به نهادهای عمومی غیردولتی مشروط بر اینکه شرکت مورد واگذاری در چارچوب وظایف نهاد مذکور باشد، تصمیم گیری نماید. آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، دستگاه ذی ربط تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۱- در موارد انحلال، سازمان خصوصی سازی موظف به انتخاب مدیر یا مدیران تصیفه است.

تبصره ۲- نقل و انتقال سهام شرکت های قابل واگذاری در جریان فرآیند تجزیه، ادغام انحلال تا زمانی که شرکت دولتی بوده و واگذار نشده باشد از پرداخت مالیات معاف است.

ماده ۲۸- هیئت عالی واگذاری متناسب با شرایط، مجوز واگذاری سهام موضوع ماده (۱۸) این قانون را با استفاده از و با تاکید بر روش الف و در شرایط خاص با استفاده از روش های ب، ج، صادر می کند.

الف - فروش سهام از طریق عرضه عمومی سهام در بازارهای بورس داخلی یا خارجی و بصورت تدریجی.

ب - فروش سهام بلوک از طریق مزایده عمومی و یا محدود در بازارهای داخلی و یا خارجی.

ج - فروش سهام بلوک از طریق مذاکره با مدیران، کارشناسان متخصص و تعاونی های فراگیری ملی.

تبصره ۱- چنانچه اندازه شرکت قابل واگذاری به تشخیص هیات عالی واگذاری، در حد عرضه بین المللی

باشد فروش سهام بندهای (الف) و (ب) در بازارهای خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت

سرمایه گذاری خارجی و با تصویب هیات وزیران مجاز می باشد.

تبصره ۲- استفاده از روش (ج) تنها در مورد واگذاری سهام شرکت های مشاور و یا دانش پایه و یا در

مواردی که استفاده از تخصص های مدیریتی بویژه در مورد شرکت های سهامی عام که نیازمند

واگذاری سهام مدیریتی باشد با تصویب هیئت وزیران مجاز می باشد.

ماده ۲۹- قیمت گذاری و تعیین زمان مناسب واگذاری موارد موضوع ماده پنجاه و دو این قانون بطور

معمول از طریق واگذاری تدریجی در بورس متناسب با روش و گستره بازار انتخاب شده مطابق بندهای زیر

خواهد بود:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

الف - در مورد واگذاری از طریق عرضه عمومی سهام، قیمت گذاری عرضه اولین بسته از سهام هر شرکت، اندازه بسته سهام، روش انتخاب مشتریان استراتژیک و متقاضی خرید سهام کنترلی و مدیریتی، زمان مناسب عرضه سهام حسب مورد پس از انجام مطالعات کارشناسی با پیشنهاد سازمان خصوصی سازی و تصویب هیئت عالی واگذاری تعیین خواهد شد. در هر صورت در عرضه عمومی سهام رعایت مقررات بازار اوراق بهادار الزامی است. در مورد واگذاری از طریق عرضه عمومی سهام در بازارهای بین المللی مصوبه هیئت وزیران ضروری است.

ب - در مورد واگذاری سهام مدیریتی بنگاهها در بازارهای بورس اوراق بهادار ملی و یا بین المللی و واگذاری سهام آنها به روش مزایده، روش تعیین قیمت پایه، روش انتخاب مشتریان استراتژیک متناسب با گستره بازار، شرائط و تعهدات خریداران، زمان مناسب عرضه سهام اعم از ملی یا بین المللی حسب مورد پس از انجام مطالعات کارشناسی با پیشنهاد سازمان خصوصی سازی و تصویب هیئت عالی واگذاری تعیین خواهد شد در مورد واگذاری سهام مدیریتی در بازارهای بورس بین المللی مصوبه هیئت وزیران نیز ضروری است. هیئت عالی مجاز است به تشخیص خود روش مزایده دو مرحله ای را برای واگذاری انتخاب نماید.

آیین نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد هیئت عالی واگذاری به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ج - انتخاب روش مذاکره برای واگذاری، صرف نظر از واگذاری به تعاونی های فراگیر ملی، صرفاً در مواردی مجاز است که شرکت دارای دارایی فیزیکی و مالی محدودی بوده و عمدتاً ارزش شرکت را دارایی های نامشهود شکل می دهد و ارزش مادی اینگونه شرکت ها ناشی از فعالیت و توان کار کارشناسی و مدیریتی نیروی انسانی شاغل در آنهاست. در اینگونه موارد، واگذاری به مدیران و یا گروهی از کارشناسان و مدیران متخصص از طریق مذاکره و پس از تصویب هیئت وزیران بلامانع است.

د - در مورد فروش دارایی ها، قراردادهای اجاره و پیمان مدیریت، تعیین قیمت فروش دارایی ها، تعیین میزان مال الاجاره و حق الزحمه پیمان مدیریت و سایر شرایط لازم برای واگذاری حسب مورد باید از روش برگزاری مزایده و یا مناقصه دولتی استفاده شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۱- مقرراتی که در قانون مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات آن معین شده در صورتی که با عمل مزایده یک مرحله‌ای و دو مرحله‌ای منطبق باشد باید اجرا شود.

تبصره ۲- فروش اقساطی حداکثر (۵٪) از سهام شرکت‌های مشمول گروه‌های دو و سه ماده سه این قانون به مدیران و کارکنان شرکت‌های فوق مجاز است.

تبصره ۳- فروش اقساطی تا (۵۰٪) از سهام قابل واگذاری شرکت‌های مشمول گروه‌های دو و سه مذکور در ماده سه این قانون در قالب شرکت کارگزاری سهام و شرکتهای سرمایه‌گذاری استانی متشکل از تعاونیهای شهرستانی مجاز است.

تبصره ۴- در مورد واگذاری موارد مشمول تبصره (۳) این ماده به دو دهک پایین درآمدی جامعه اعطای (۵۰٪) تخفیف در قیمت سهام واگذاری با دوره تقسیط ده ساله مجاز است. برای تشویق مشمولین به نگهداری سهام، ارائه تخفیف می‌تواند از سال ششم بعد از واگذاری اعمال شود.

ماده ۳۰- جهت کسب اطمینان از اینکه سهام عرضه شده حتماً به فروش برسد، همچنین جلوگیری از تبانی خریداران برای کاهش غیرمنطقی قیمت سهام عرضه شده سازمان خصوصی‌سازی می‌تواند از خدمات بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و سرمایه‌گذاری جهت تعهد پذیره‌نویسی سهام استفاده نماید. اینگونه بانک‌ها و مؤسسات موظفند در صورت نبودن مشتری کافی و یا قابل قبول؛ سهام عرضه شده را به قیمت پیشنهادی توافق شده در قرارداد تعهد پذیره نویسی که به تأیید هیأت عالی واگذاری رسیده باشد، خریداری نمایند. آیین نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از لازم الاجرا شدن این قانون بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره- به سازمان خصوصی سازی اجازه داده می‌شود، حق الزحمه بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و بانک‌های سرمایه طرف قرارداد خود که تعهد پذیره نویسی سهام را به عهده می‌گیرند را به صورت درصدی از ارزش کل معامله بپردازد. ضوابط پرداخت حق الزحمه مزبور بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۳۱- سازمان خصوصی سازی مکلف است پس از انجام هر معامله در مورد واگذاری سهام مدیریتی و کنترلی شرکت‌ها بلافاصله با انتشار اطلاعیه‌ای در روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور موارد زیر را اعلام دارد:

- نام شرکت و خلاصه اطلاعات مالی و مدیریتی آن،
- خلاصه‌ای از معامله انجام شده شامل میزان سهام واگذار شده،
- نام مشاور یا مشاورانی که در فرآیند معامله به سازمان خصوصی سازی مشاوره داده‌اند،
- نام و آدرس خریدار.

تبصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است همه ساله و در پایان هر سال مالی، گزارش فعالیت‌های واگذاری مفاد این قانون را به اطلاع مجلس شورای اسلامی برساند.

تبصره ۲- با هدف جلوگیری از تبانی و ویژه خواری، هیچ یک از مدیران و کارکنان وزارت امور اقتصادی و دارایی و بستگان درجه یک آنها که دست اندرکار واگذاری باشند و همچنین اعضای هیأت عامل، رییس و کارکنان سازمان خصوصی سازی یا اعضای شرکت‌های مشاور و کمیته‌های فنی و تخصصی دست اندرکار واگذاری حق ندارند به طور مستقیم و یا غیرمستقیم در خرید سهام قابل واگذاری شرکت نمایند. همچنین این اشخاص مکلفند اصول اخلاق حرفه‌ای از جمله رازداری و امانتداری را رعایت نمایند. تخلفات مدیران و کارکنان از این ماده در دادگاههای بدوی و تجدیدنظر اداری مورد رسیدگی و اتخاذ تصمیم قرار خواهد گرفت.

ماده ۳۲- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است نحوه عملکرد خریداران سهام مدیریتی و کنترلی را در ایفای تعهدات ایشان در قبال فعالیت‌های آتی شرکت در زمینه‌های تداوم رشد تولید، حفظ اشتغال، بکارگیری فن‌آوری‌های جدید، افزایش کیفیت و بهره‌وری، گسترش و توسعه بنگاه و صدور محصولات، بررسی و نظارت نموده و گزارش‌های نظارتی تک تک موارد را در پایان هر سال به هیئت وزیران ارائه نماید. آیین نامه اجرایی طراحی مکانیزم‌های مورد نیاز برای تضمین رعایت موارد فوق و نظارت بر آنها توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پیشنهاد و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

جمهوری اسلامی ایران رئیس جمهور

فصل ششم - سازمان دهی اجرای قانون

ماده ۳۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی می تواند پاره ای از اختیارات و وظایف محوله به وزارت امور اقتصادی و دارایی طی این قانون را پس از تأیید هیأت وزیران به سازمان خصوصی سازی در چارچوب قوانین و مقررات تفویض نماید.

ماده ۳۴- از تاریخ تصویب این قانون، سازمان خصوصی سازی از نظر مقررات استخدامی، مالی و معاملاتی تابع مقررات خاص خود می باشد. این مقررات ظرف حداکثر سه ماه از تصویب این قانون توسط هیئت عامل تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. همچنین هر گونه تغییر و یا اصلاح در اساسنامه سازمان با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، تأیید مجمع عمومی و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره- سازمان خصوصی سازی مکلف است سهام تملک شده هم چنین سهام اصالتی و وکالتی خود را ظرف زمانبندی مصوب هیأت عالی واگذاری با رعایت این قانون عرضه نماید. تخلف از مفاد این تبصره در دوره انتقال توسط مجمع عمومی سازمان مورد رسیدگی و اتخاذ تصمیم واقع خواهد شد.

ماده ۳۵- منابع مالی و شرایط تأمین مالی موردنیاز برای اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) به شرح زیر است:

۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی مکلف می باشند سالانه حداقل (۱۰) میلیارد دلار خط اعتباری جهت تأمین مالی سرمایه گذاریهای بخش های غیردولتی از خارج از کشور و با استفاده از منابع ارزی بانک مرکزی و دیگر منابع فراهم نمایند.

۲- هیئت امنای حساب ذخیره ارزی، بانک مرکزی و بانکهای عامل موظف می باشند سیاستهایی را اتخاذ نمایند که سهم استفاده بخش غیردولتی از حساب ذخیره ارزی در هیچ سالی کمتر از (۵) میلیارد دلار نباشد (مگر به دلیل عدم وجود منابع کافی در حساب ذخیره ارزی).

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳- سیستم بانکی کشور موظف می باشد که حداقل (۹۰) درصد ارزش تضامین درخواستی موردنیاز برای تأمین مالی طرحهای سرمایه گذاریهای تولیدی را از اقلام خود طرح شامل (زمین، تأسیسات و تجهیزات خریداری شده و...) را تأمین نماید.

۴- به هیئت امنای حساب ذخیره ارزی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به منظور افزایش سهم تسهیلات ارزی به بخش غیردولتی، بخشی از ارز حساب ذخیره ارزی و یا ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به عنوان سپرده در بانکهای عامل جهت بازکردن خط اعتباری ارزی توسط بانکهای عامل و بانکهای خارجی و پرداخت تسهیلات بیشتر منظور نماید.

ماده ۳۶- وجوه حاصل از واگذاری های موضوع این قانون در حساب خاصی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نام خزانه داری کل کشور، متمرکز و به حسابهای مربوط به شرح ذیل منتقل می گردد:

الف - معادل (۲۰٪) از درآمد واگذاری در جهت تأمین منابع مربوط به تخفیف موضوع تبصره (۴) ماده (۲۹) این قانون.

ب - معادل (۱۰٪) از درآمد واگذاری در قالب وجوه اداره شده در جهت تقویت منابع بانک توسعه تعاون برای ارایه تسهیلات به تعاونی ها.

ج - معادل (۲۰٪) از درآمد واگذاری در جهت تأمین منابع برای افزایش سرمایه و یا سپرده گذاری در بانکهای دولتی جهت تقویت توان وام دهی و تأمین مالی سرمایه گذاری بخشهای غیردولتی.

د- معادل (۴۵٪) از درآمد واگذاری برای :

۱- بازسازی ساختاری، تعدیل نیروی انسانی و آماده سازی بنگاه ها جهت واگذاری.

۲- مشارکت شرکت های دولتی با بخش های غیر دولتی تا سقف (۴۹٪) به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.

۳- تکمیل طرح های نیمه تمام شرکتهای دولتی در چارچوب ضوابط قانونی مربوط به چگونگی سهم دولت در اقتصاد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۴- تأمین تور حمایتی برای نیروی انسانی تعدیل شده ناشی از واگذاری.

۵- تقویت خدمات تأمین اجتماعی برای حمایت از اقشار مستضعف.

۶- پرداخت دیون شرکت‌های مادر تخصصی به دولت.

۷- ایجاد زیربنای اقتصادی در مناطق کمتر توسعه یافته.

۸- ترغیب سرمایه‌گذاری بخش‌های غیر دولتی در مناطق کمتر توسعه یافته.

۹- پرداخت دیون دولت به نهادهای عمومی.

ه- معادل ۵٪ برای شکل‌گیری و توانمندسازی تعاونی‌های ملی برای فقرزدایی.

آیین‌نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۷- بجز مواردی که در متن این قانون مرجع تهیه و تصویب آیین‌نامه‌ها مشخص شده است، تهیه سایر آیین‌نامه‌های مورد نیاز جهت اجرای این قانون بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی است که پس از تصویب هیئت وزیران به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۳۸- دولت مکلف است در پایان هر سال گزارش عملکرد خود در اجرای این قانون را به مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام ارائه نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۳۹- از تاریخ تصویب این قانون ، کلیه مقررات و قوانین مغایر با آن نسخ می گردد و مادام که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون قید نشود، معتبر خواهد بود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی

رئیس جمهور